

O B R A Z L O Ž E N J E
IZVRŠENJA PRORAČUNA HERCEGBOSANSKE
ŽUPANIJE ZA PERIOD SIJEČANJ – PROSINAC 2012. GODINE

Sadržaj ovog izvješća čine: tablični pregled Općeg i Posebnog dijela Proračuna za 2012. godinu, analiza korištenja tekuće pričuve-rezerve i pregled obveza i potraživanja na dan 31.12.2012.godine.

Na temelju konsolidirane bruto bilance, bruto bilance po proračunskim korisnicima, Završnog obračuna Proračuna Hercegbosanske županije i navedenog tabličnog pregleda Proračuna daje se analiza slijedećih sintetičkih pokazatelja:

Analiza izvršenja prihoda i primitaka,
Analiza izvršenja rashoda i izdataka i
Analiza financijskog rezultata.

U Općem dijelu izvršenja Proračuna za 2012.godinu ugrađene su komparativne kategorije– kolona izvršenja Proračuna za 2012.godinu i indeks izvršenja prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka u odnosu na plan i izvršenje istih u odnosu na 2011.godinu. Od prošle godine, uvedena je na zahtjev Ureda za reviziju Federacije Bosne i Hercegovine, i u Općem dijelu Proračuna-Rashodi i izdatci, nova kolona-korigirani plan, koja je već ranije uvedena u Posebnom dijelu Proračuna.

Ona predstavlja korigirani iznos rashoda i izdataka ostvarenih korištenjem „Tekuće pričuve/rezerve“ i preraspodjele rashoda i izdataka temeljem Odluka Vlade Hercegbosanske županije, kao i odobrenih preraspodjela sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna za 2012.godinu.

Svi usporedni pokazatelji upravo se daju u odnosu na korigirani plan. Iznos preraspoređenih rashoda i izdataka vidi se u koloni 4. u Općem dijelu i koloni 8. u Posebnom dijelu Proračuna, po svakoj vrsti troška i po svakom proračunskom korisniku.

I ANALIZA IZVRŠENJA PRIHODA I PRIMITAKA

Ukupno ostvareni konsolidirani prihodi i primitci financiranja na dan 31. 12. 2012. godine iznose 58.441.981,00KM što u odnosu na Plan Proračuna od 70.852.893,00KM iznosi 82,48%, a u odnosu na izvršenje prihoda i primitaka u 2011.godini su manji za 12,07%.

Dakle, ukupni prihodi i primitci u odnosu na Plan Proračuna izvršeni su 82,48%, odnosno u apsolutnom iznosu izvršenje je manje za 12.410.912,00KM.

Iz Općeg dijela Plana Proračuna za 2012.godinu vidljivo je da su porezni prihodi izvršeni sa 92,82% u odnosu na Proračun, a u odnosu na 2011.godinu izvršeni su sa 96,30%. (manji su za 3,70% od izvršenja u 2011.godini).

Neporezni prihodi izvršeni su sa 72,89% u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u prethodnoj godini izvršeni su sa 94,84%.

Tekuće potpore izvršene su sa 72,60% u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u 2011.godini iznose 30,30%.

Prihodi po osnovi zaostalih obveza iz prethodnih godina izvršeni su u apsolutnom iznosu od 11.671,00KM, što je u odnosu na 2011. godinu smanjenje od 57,95%.

Struktura glavnih prihoda i primitaka u ukupnom Planu Proračuna izgleda ovako:

	<u>IZVRŠENO</u>	<u>UDIO</u>
- Porezni prihodi	52.549.411,00KM	89,92%
- Neporezni prihodi	3.306.516,00KM	5,66%
- Tekuće potpore	2.541.060,00KM	4,35%
- Prihodi po osnovi zaostalih obveza	11.671,00KM	0,02%
- Primitci financiranja	33,323,00KM	0,05%
UKUPNO:	58.441.981,00KM	100,00%

POREZNI PRIHODI

Najveću stavku u strukturi ukupnih prihoda i ove godine čine porezni prihodi, a iznose 52.549.411,00KM i manji su u odnosu na Proračun za 7,18%, ili u apsolutnom iznosu to je 4.064.185,00KM i manji su od izvršenja istih za 2011.godinu 3,70%.

Struktura poreznih prihoda za 2012.godinu izgleda ovako:

	IZVRŠENO	UDIO
- Porez na dobit pojedinaca i poduzeća	1.000.213,00KM	1,90%
- Porez na plaću	533.055,00KM	1,01%
- Porez na imovinu	551.765,00KM	1,05%
- Prihodi po propisima do 31.12.2005.god.	77.519,00KM	0,15%
- Prihodi od poreza na dohodak	3.192.117,00KM	6,07%
- Neizravni porezi	47.148.510,00KM	89,73%
- Ostali porezi	46.232,00KM	0,09%
UKUPNO:	52.549.411,00KM	100,00%

U strukturi poreznog prihoda najveću stavku čine *Neizravni porezi* i iznose 89,73% (unutar navedenog iznosa PDV koji pripada Županiji iznosi 46.133.996,00KM).

Prihodi po propisima do 31.12.2005.godine iznose 77.519,00KM, i predstavljaju zaostale poreze koji su naknadno naplaćeni.

Porez na dobit pojedinaca i poduzeća izvršen je sa indeksom od 83,35 i manji je od Plana Proračuna, a u odnosu na izvršenje istih prihoda za 2011.godinu indeks je 103,24.

Porez na plaću i radnu snagu izvršen je indeksom od 242,30 u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje za 2011.godinu indeksom od 367,59. Osnovni razlog za ovakvu razinu prihoda je uvođenje novoga Zakona o porezu na dohodak od 01. siječnja 2009. godine tako da su ovi prihodi ustvari zaostatci iz prethodnih godina.

Prihodi od poreza na dohodak su nova kategorija poreznih prihoda nastali usvajanjem gore navedenog Zakona o porezu na dohodak i u 2012. godini su iznosili 3.192.117,00KM.

Porez na imovinu izvršen je indeksom od 73,57 u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u 2011.godini indeks je 90,76.

Ostali porezi izvršeni su indeksom od 92,46 u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u 2011.godini indeksom od 504,83.

NEPOREZNI PRIHODI

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 3.306.516,00KM i izvršeni su u odnosu na Proračun 72,89%, a u odnosu na 2011.godinu izvršeni su 94,84%. U sljedećoj tablici dajemo kratak pregled izvršenja glavnih neporeznih prihoda:

	IZVRŠENO	UDIO
- Prihodi od poduz. aktiv. i imovine	61.959,00KM	1,87%
- Nakn. i pristojbe i prih.od pruž. javnih usluga	2.724.877,00KM	82,41%
- Novčane kazne (neporezne)	519.680,00KM	15,72%
UKUPNO:	3.306.516,00KM	100,00%

Ukupni neporezni prihodi ostvareni u 2012.godini pokazuju trend pada u odnosu na 2011.godinu.

Prihodi od dividendi i udjela u profitu u javnim poduzećima i institucijama u 2012.godini nisu izvršavani. Ovaj prihod je prijašnjih godina dolazio jedino od uplata ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres.

Prihod od eksploatacije prirodnih resursa su izvršeni u odnosu na Proračun u postotku od 43,22%, a u odnosu na izvršenje prethodne godine indeks izvršenja je 51,35.

Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga ostvarene su u apsolutnom iznosu od 2.724.877,00KM, što je 79,99% u odnosu na planiranu razinu, a u odnosu na izvršenje u 2011.godini ovi prihodi imaju indeks 99,79.

Prema pokazateljima o izvršenju naknada, pristojba i prihoda od pružanja javnih usluga u ovoj, kao i u prethodnim godinama, ovaj prihod ostaje na istoj razini.

Novčane kazne (neporezne) izvršene su u apsolutnom iznosu 519.680,00KM, odnosno indeksom od 74,24 u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u 2011.godini indeks je 94,55.

TEKUĆE POTPORE

Tekuće potpore u strukturi ukupnih prihoda sudjeluju sa 4,35%, a izvršene su 72,60% u odnosu na Proračun, ili u apsolutnom iznosu 2.541.060,00KM.

U odnosu na prethodnu 2011.godinu, tekuće potpore su izvršene u bitno manjem iznosu, odnosno manje su za 69,70% ili u apsolutnom iznosu za 5.844.613,00KM.

II ANALIZA IZVRŠENJA RASHODA I IZDATAKA

Ukupno konsolidirano izvršenje rashoda i izdataka u 2012.godini prikazano je kroz tablični prikaz – OPĆI DIO Rashodi i izdatci.

Izvršenje rashoda i izdataka svakog proračunskog korisnika i potrošačke jedinice koji se financiraju iz Proračuna Hercegbosanske županije u 2012.godini prikazano je kroz tablični dio – POSEBNI DIO PRORAČUNA.

Iz tabličnog prikaza Opći dio - Rashodi i izdatci, vidimo da su izdatci u 2012.godini iznosili 61.579.355,00KM, što je u odnosu na Korigirani Plan Proračuna izvršenje od 86,91%, a u odnosu na izvršenje u 2011.godini 110,46%.

Glavne kategorije rashoda i izdataka ostvarene su u slijedećim iznosima:

- Tekući izdatci	53.146.960,00KM	86,31%
- Kapitalni izdatci	2.066.016,00KM	3,36%
- Otplata domaćeg zaduživanja	187.122,00KM	0,30%
- Otplata unutarnjeg duga	6.179.257,00KM	10,03%
UKUPNO:	61.579.355,00KM	100,00%

Dakle, u strukturi ukupnih konsolidiranih izdataka za 2012.godinu tekući izdatci sudjeluju sa 86,31%, a kapitalni izdatci svega 3,36%.

Tekući izdatci ostvareni su u iznosu 53.146.960,00KM i veći su za 68.814,00KM, ili 0,13% u odnosu na prošlu 2011.godinu, a u odnosu na tekuće izdatke planirane Proračunom za 2012.godinu manji su za 7.245.325,00KM i izvršeni su sa 88,00% u odnosu na Proračun.

Kapitalni izdatci u 2012.godini iznosili su 2.066.016,00KM i manji su u odnosu na kapitalne izdatke u 2011.godini za 307.885,00KM, ili 12,97%, a što je u odnosu na kapitalne izdatke predviđene Planom Proračuna za 2012.godinu, izvršenje sa 58,58%.

Ove smo godine posebno iskazali stavku -*Otplata domaćeg zaduživanja*, koja je izvršena u apsolutnom iznosu od 187.122,00KM, ili indeksom od 43,43% u odnosu na Proračun za 2012. godinu, i stavku –*Otplata unutarnjeg duga*, koja je bila namijenjena za plaćanje neplaćenih poreza i doprinosa iz ranijih godina i izvršena indeksom od 99,62 u odnosu na Proračun ili u apsolutnom iznosu od 6.179.257,00KM.

Tekuća pričuva – rezerva

Tekuća pričuva/rezerva za 2012.godinu je planirana u iznosu od 300.000,00KM, a izvršena je u iznosu od 260.592,00KM.

Tekuća pričuva korištena po Odlukama Vlade Hercegbosanske županije iznosi 246.292,00KM, po Zaključcima predsjednika Vlade 6.000,00KM i Zaključkom po članku 14. stavak 7. Zakona o izvršavanju proračuna HBŽ 8.300,00KM.

Pregled izvješća o korištenju Tekuće pričuve po Odlukama i Zaključcima, kao i Specifikacija korištenja po korisnicima i ekonomskim kodovima, daje se u pravitku Izvješća o izvršenju Plana Proračuna za 2012.godinu.

Tekući izdatci

U slijedećoj tablici dajemo pregled tekućih izdataka i analiziramo strukturu i izvršenje pojedinih stavki ovih izdataka.

Glavne stavke tekućih izdataka u 2012.godini čine slijedeće ekonomske kategorije koje dajemo usporedo s podacima istih kategorija i izdataka ostvarenih u 2011.godini.

Struktura tekućih izdataka	2011.godina	Udio %	2012.godina	Udio %
Plaće i naknade uposlenih	36.958.106,00	69,64%	36.656.671,00	68,97%
Doprinosi poslodavaca	3.297.450,00	6,21%	3.259.575,00	6,13%
Izdatci za materijal i usluge	5.047.034,00	9,51%	5.229.232,00	9,84%
Tekući prijenosi – potpore	7.049.012,00	13,28%	7.311.736,00	13,76%
Tekući kapitalni prijenosi	591.678,00	1,11%	529.729,00	1,00%
Kamate na pozajmice	134.866,00	0,25%	160.017,00	0,30%
UKUPNO:	53.078.146,00	100,00%	53.146.960,00	100,00%

U strukturi ukupnih tekućih rashoda-izdataka najveću stavku čine Plaće i naknade troškova uposlenih- 68,97% a udio plaća i naknada za 2011. godinu iznosio je 69,64%.

Udio izdataka za materijal i usluge je 9,84% u 2012.godini a u 2011.godini iznosio je 9,51%.

Tekući prijenosi-potpore sudjeluju sa 13,76% u 2012.godini, a u 2011.godini sa 13,28%.

Bruto plaće i naknade uposlenih izvršene su u iznosu od 36.656.671,00KM, indeksom 91,12, što je manje od planiranih rashoda za 2012.godinu za 8,88%, a u odnosu na izvršenje ovih rashoda u 2011.godini indeks je 99,18.

U 2012.godini bilo je uposleno ukupno 1807 djelatnika; od toga u osnovnim i srednjim školama na dan 31.12.2012.godine 1.015 uposlenih; u Ministarstvu unutarnjih poslova 448; u sudovima (općinski, županijski, tužiteljstvo i pravobraniteljstvo) 91 uposlenih i u Skupštini, ministarstvima i upravama 253 uposlenih. Planom Proračuna za 2012. godinu bilo je predviđeno da broj uposlenih iznosi 1821 djelatnik.

Naknade troškova uposlenih izvršene su u iznosu 5.726.833,00KM a izvršene su indeksom od 83,95 u odnosu na Proračun, u odnosu na izvršenje ovih izdataka iz 2011.godine indeks je 96,16.

Iz pokazatelja o izvršenju bruto plaće i naknade te naknada troškova uposlenih, vidljivo je da su ta izvršenja na razini Proračuna za 2012.godinu.

Očito je da je udio bruto plaće i naknada uposlenih i dalje visok pa će se u narednom periodu morati voditi računa o projekcijama iz Dokumenta okvirnog proračuna Federacije BiH i Dokumenta okvirnog proračuna Vlade HBŽ.

Doprinosi poslodavca u 2012. godini izvršeni su sa iznosom od 3.259.575,00KM ili promatrano kroz indeks 92,93, a indeks ovih izdataka u odnosu na 2011. godinu je 98,85.

Konsolidirani izdatci za materijal i usluge u 2012. godini iznose 5.229.232,00KM, a indeks izvršenja je 84,64, indeks izvršenja ovih izdataka u odnosu na 2011. godinu je 103,61.

Tekući prijenosi-potpore ostvarene su u iznosu 7.311.736,00KM i izvršene su indeksom od 81,40, a indeks izvršenja u odnosu na iste rashode iz prošle godine iznosi 103,73.

Kapitalne potpore prema Planu Proračuna predviđene su u iznosu 1.310.000,00KM, a izvršene su u iznosu od 529.729,00KM, ili u indeksu 40,44. Kapitalne potpore su realizirane kao Kapitalne potpore općinama i Kapitalne potpore pojedincima, a koje su evidentirane kod Uprave za pitanja branitelja, Ministarstvu prosvjete, kulture i športa i kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Izdatci za kamate i ostale naknade izvršene su u iznosu od 160.017,00KM što daje indeks od 86,38 a u odnosu na 2011. godinu indeks izvršenja je 118,65%.

Kapitalni izdatci

Udio kapitalnih izdataka u ukupnim rashodima i izdancima Proračuna za 2012. godinu je 3,36% i izvršeni su u ukupnom iznosu od 2.066.016,00KM, što u odnosu na Proračun za 2012. godinu daje indeks od 58,58 , a u odnosu na izvršenje istih u prethodnoj 2011.godini, indeks 87,03.

Glavne stavke kapitalnih izdataka u 2012.godini dajemo u slijedećoj tablici usporedo sa istim kategorijama iz prethodne 2011.godine:

Struktura kapitalnih izdataka	2011.godina	Udio %	2012.godina	Udio %
Nabava građevina	437.778,00	18,44%	117.976,00	5,71%
Uredske oprema	149.308,00	6,29%	99.271,00	4,80%
Prijevozna oprema	37.060,00	1,57%	277.583,00	13,44%
Policijska oprema	0,00	0,00%	32.409,00	1,57%
Studije izvodivosti projektne dokumentacije	127.009,00	5,35%	5.775,00	0,28%
Rekonstrukcija i investic. održavanje cesta	1.521.768,00	64,10%	1.381.738,00	66,88%
Rekonstrukcija i investic. održavanje zgrada	100.978,00	4,25%	151.264,00	7,32%
UKUPNO:	2.373.901,00	100,00%	2.066.016,00	100,00%

Otplata domaćeg zaduživanja

Ovu stavku, koja je inače po kontnom planu sastavni dio kapitalnih izdataka, smo ove godine prvi puta zasebno iskazali u Izvršenju proračuna Hercegbosanske županije, jer ona po svojoj strukturi ustvari i nije klasični kapitalni izdatak.

U strukturi ukupnih rashoda i izdataka za 2012. godinu -*Otplata domaćeg zaduživanja* sudjeluje sa 0,30% ili u apsolutnom iznosu od 187.122,00KM. U strukturi ove pozicije su otplata glavnice za nabavu vozila (leassing) i otplata kredita za Investicijsku banku, a od ove 2012. godine i otplata glavnice za kredit dobiven od strane Međunarodnog monetarnog fonda MMF-a.

Otplata unutarnjeg duga

Ova stavka se također pojavljuje prvi puta u Izvješću o izvršavanju proračuna, a namijenjena je za pokriće neplaćenih poreza i doprinosa iz ranijih godina.

III FINANCIJSKI REZULTAT

Prema Konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju Proračuna za razdoblje od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine i Općem dijelu Proračuna za period siječanj – prosinac 2012. godine vidljivo je da su ukupno ostvareni prihodi i primitci te rashodi i izdatci, kako slijedi :

	IZVRŠENJE 31.12.12.
UKUPNI PRIHODI I PRIMITCI	58.441.981,00KM
<u>UKUPNI RASHODI</u>	<u>53.146.960,00KM</u>
VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA	5.295.021,00KM
<u>- KAPITALNI IZDATCI</u>	<u>- 8.432.395,00KM</u>
MANJAK PRIHODA (DEFICIT)	-3.137.374,00KM

Dakle, financijski rezultat po izvršenju Plana Proračuna HBŽ za 2012.godinu izražen kao razlika ostvarenih ukupnih tekućih prihoda i primitaka i ostvarenih ukupnih tekućih rashoda, je pozitivan i iznosi 5.295.021,00KM, što se može vidjeti na Obrascu PR – Konsolidirani račun prihoda i rashoda.

Kada se Kapitalni izdatci izvršeni u 2012.godini u iznosu od 8.432.395,00KM oduzmu od navedenog viška prihoda dobije se manjak prihoda (deficit), koji predstavlja ukupan rezultat po Planu Proračuna za 2012. godinu, što se vidi u Općem dijelu Izvršenja Proračuna i na Obrascu PR- Konsolidirani godišnji iskaz o izvršenju proračuna.

Pregled obveza i potraživanja na dan 31.12.2012.godine:

Obveze

- Kratkoročne tekuće obveze (obveze prema dobavljačima)	6.260.645,00KM
- Kratkoročni krediti i zajmovi	100.000,00KM
- Obveze prema djelatnicima	4.285.052,00KM
- Fin. i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	11.649,00KM
- <u>Kratkoročna razgraničenja</u>	<u>1.418.680,00KM</u>
SVEUKUPNO:	12.076.026,00KM

Potraživanja

Ukupna novčana sredstva	13.647.739,00KM
Kratkoročna potraživanja	1.107.561,00KM
Kratkoročni plasmani	48.073,00KM
Potraživanja od organa	0,00KM
<u>Ostala kratkoročna razgraničenja (leassing)</u>	<u>600,00KM</u>
SVEUKUPNO:	14.803.973,00KM